

Stiklestad, 21.06.02

Miljøverndepartementet,
Postboks 8013 Dep

0030 OSLO

Vår ref.
/- OLAV

Arkivkode
C5

Deres ref.

NOU 2002:1 FORTID FORMER FRAMTID - HØRING

Vedlagt følger høringsuttalelse fra Stiklestad Nasjonale Kultursenter.

Det er administrasjonen som har forma uttalelsen, og den er ikke behandla av styret.

Med vennlig hilsen
Stiklestad Nasjonale Kultursenter A/S

Turid Hofstad
direktør

Olav Skevik
konservator

Kopi: Nord-Trøndelag fylkeskommune
Verdal kommune

STIKLESTAD NASJONALE KULTURSENTER A/S

Stiklestad, N-7650 Verdal
No 956 298 660
epost: stiklestad@snk.no

Telefon/phone +47 74 04 42 00
Telefaks/fax +47 74 04 42 10

NOU 2002:1 Fortid former framtid – høringsuttalelse fra Stiklestad Nasjonale Kultursenter (SNK).

Utredninga har undertittel "Utfordringer i en ny kulturminnepolitikk", med vedlegg er den på over 200 sider (tospalta A-4). Vi vil i hovedsak knytte noen kommentarer til kapittel 7, museene i kulturminnearbeidet.

I dette kapitlet er det en hovedtanke at det bør bli bedre samarbeid og samordning mellom musea og kulturminnevernet. F. eks. er et punkt summert opp slik: "Museene og de andre aktørene på kulturminnefeltet må i et samarbeid satse sterkere på formidling for å gi kulturminnene en mer sentral plass i folks bevissthet og i samfunnsutviklingen. Det er viktig at det stilles kvalitetskrav til all formidling og tilrettelegging av kulturminner" (s. 85).

Vi er enig i disse synspunkta, både når det gjelder samordning og samarbeid og når det gjelder kvalitet i formidlinga. Spørsmålet er hvordan måla kan nås. Musea har erfaring med formidling, og denne erfaringa bør brukes. Musea har også god erfaring med bruk av frivillige i arbeidet, og organisert frivillig innsats kommer vi neppe utenom i framtida heller. I mange mindre samfunn er det også slik at vi finner mange Tordenskjolds soldater. Det er langt på veg de samme personene som arbeider i historielaget, i fortidsforeninga, de stiller på dugnad når f. eks. et gravfelt skal ryddes for kratt og småskog, og de deltar i dramatiseringa av lokale storhendinger. Museet kan gjerne samordne slik innsats. Hensikten er både å bevare kulturminner, gi større kunnskap og å gi opplevelser.

Blant ansatte på musea finner vi arkeologer, historikere, etnologer, og ikke minst finner vi mange dyktige håndverkere. Disse innehar alle en kompetanse som kulturminnevernet kunne bruke i større grad enn i dag. Kunnskapen deres er aktuell både ved offentlig planlegging og ved praktisk gjennomføring av f. eks. vedlikehold av verna bygninger. Musea kan bygges ut til institusjoner som det offentlige kan bruke i saker av slik karakter, de er alt i dag en slags kunnskapsbank for bygninger og gjenstander fra tidligere tider.

Mange kulturminner fra tidligere tider er ikke skikkelig ivaretatt eller dokumentert. Ofte er det nødvendig å gjennomføre en skikkelig dokumentasjon før en kan ta stilling til om et kulturminne er bevaringsverdig eller ikke. Musea har eller bør få folk som kan gjennomføre slikt arbeid, og de bør da brukes, også fordi kompetansen økes dess flere arbeidsoppgaver en person eller et miljø kan ta på seg.

Dette er ikke mulig å få til i dag med de ressursene som musea disponerer. Men det burde være mulig å få til mer når prosessen med konsolideringa av museumsvesenet er gjennomført i løpet av noen år. Da blir det større miljø enn i dag mange steder, og større miljø kan også yte flere og mer spesielle tjenester enn de fleste musea er i stand til i dag. Men det er også klart at viss musea skal gjøre andre tjenester enn i dag samtidig som de skal øke kvaliteten på egen aktivitet, så må det tilføres ressurser ut over det som ligger i museumsreformen.

Sjøl om kunnskapen som musea sitter inne med, kan være aktuell ved offentlig planlegging, betyr ikke det at musea bør overta slik planlegging. De bør bidra med sin kunnskap, nærmest som konsulenter, men det offentlige bør fremdeles ha ansvar for forvaltninga av kulturminnene, enten det skal skje på kommunalt eller fylkeskommunalt nivå.